

Soru: Ağzına kan tadı gelen birisinin bu kanı yutması durumunda abdesti bozulur mu?

Kısa Fetva

Kan tadı alan birisinin tükürerek bu kanın miktarını kontrol etmesi gerekir. Ancak kontrol etmeyip kanı yutarsa ibadetlerde ihtiyat esas olduğundan abdest alması gerekir.

Detaylı Fetva

Hanefi mezhebine göre sebileynden(ön ve arka necaset yolundan) çıkan herhangi bir şey abdesti bozarken sebileyndi dışında bedenini herhangi bir yerinden çıkan madde ise necis olması ve gusül abdestinde yıkanması farz ya da mendup olan bir yere akması durumunda bdesti bozar.¹ Bu sebeple gözün kenarından çıkıp içine akan kan abdesti bozamaz. Çünkü gözün içi gusülde yıkanması farz ya da mendup olan yerlerden değildir.²

Sebileyndi dışında bir yerden çıkan necis maddenin akıcı olma şartı olsa da bilfiil akması şart olmayıp akma kuvvetine ulaşması yeterlidir.³ Bu sebeple yarasından azar azar kan gelen birisi kan her geldiğinde peçeteyle onu aldıktan sonra şayet peçetedeki kanın toplanması durumunda toplandığı vakit akma kuvvetine ulaşacağı kanaatindeyse abdest bozulur, değilse bozulmaz.⁴

Ağız gusülde yıkanması farz olan yerlerden olduğundan ağzın içinde kan akıntısının olması abdesti bozar. Ancak ağzın içi gözle görülemediğinden ağızdaki kanın akma kuvvetine ulaşip ulaşmadığı tükürüğe karışma oranına bakarak belirlenir. Eğer ağızdan çıkan tükürük beyaza yakın sarı renkteyse bu, tükürüğün kandan fazla olduğu, kanın esasında akma kuvvetine ulaşmamasına rağmen tükürük sebebiyle ağızdan çıktığı manasına gelir ve abdest bozulmaz. Eğer tükürük kırmızı renkteyse bu kanın tükürükten fazla olduğunu ve akma kuvvetine ulaştığını gösterdiğinden abdest bozulur.⁵ Eğer kan sarı kırmızı arasında turuncuya yakın bir renkteyse bu durumda hangisinin fazla olduğu kesin olarak bilinemez. Bu durumda abdestin bozulup bozulmadığı şüpheli olduğundan “Şüphle ile yakın ortadan kalkmaz.” kuralına binaen abdestin bozulmaması gerekir.⁶

¹ Ahmed b. Muhammed b. İsmâil ed-Dûkâtî et-Tahtâvî, *Hâşiye 'alâ Merâkı'l-felâh* (İstanbul: Daru'l-Hanefiyye, 2018), 1/180-82.

² Heyet, *el-Fetâva'l-Hindiyye* (Beirut: Dâru'l-Fikr, 2014), 1/62.

³ Abdülganî b. Tâlib b. Hammâde el-Meydânî el-Guneymî, *el-Lübâb fî şerhi'l-Kitab* (Beirut: el-Mektebetü'l-İlmiyye, ts.), 1/12.

⁴ Sedîdüddin el-Kâşgarî, *Münyetü'l-muşallî* (Karaçi: el-Büşra, 2018), 113.

⁵ İbrâhîm b. Muhammed b. İbrâhîm el-Halebî, *Günyetü'l-mütemellî fî şerhi Münyeti'l-muşallî* (İstanbul: Arif Efendi Matbaası, 1325), 132.

⁶ Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Muhammed b. Muhammed el-Halebî İbn Emîru Hâc, *Halbetü'l-mücellî ve buğyetü'l-mühtedî fî şerhi Münyeti'l-muşallî* (Beirut: Dâru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 2015), 1/377.

Ancak ibadetlerde ihtiyat esas olduğundan Hanefî fakahası bu durumda da abdestin bozulacağını söylemiştir.⁷

Ağızdaki kanamanın abdesti bozup bozmayacağına dair yukarıda zikredilen ölçünün uygulanması için tükürüğün ağzın dışına çıkarılması gerektiği aşıkardır. Ancak kan tadı almasına rağmen kanı kontrol etmeyip yutan kişinin durumunu bu şekilde tespit etmek mümkün değildir. Öncelikle belirtmek gerekir ki ağızda kan tadı alan biri bu kanın abdesti bozacak miktarda olup olmadığını belirlemek için onu kontrol etmelidir. Nitekim bazı fakihler ısırdığı şeyin üzerinde kan eseri gören birinin bu kanın akıcı olup olmadığını tespit etmek için parmağını ya da elbisesinin ucunu dişine koyup kan akıp akmadığını kontrol etmesi gerektiğini, ağızda daha fazla kan tespit ederse akma kuvvetine ulaştığından dolayı bu kanın abdesti bozacağını söylemiştir.⁸ Buna göre kan tadı alan biri bu kanın keyfiyetini ya parmağıyla ya bir peçeteyle ya da tükürmek suretiyle kontrol etmelidir.⁹ İhtiyatlı olan da budur.¹⁰

Ağızdan kan tadı alan kişi bunu kontrol etmeyip yutarsa artık bu kanın abdesti bozup bozmadığını tespit etme imkanı kalmamıştır. Bu durumda abdestin keyfiyeti kesin olarak bilinemediğinden “Şüphe ile yakın ortadan kalkmaz.” kaidesine göre abdestin bozulmaması gerekir. Ancak ibadetlerde ihtiyat esas olduğundan tükürükle kandan hangisinin fazla olduğunun bilinemediği durumda olduğu gibi burada da abdest almak gerekir.

Sonuç olarak kan tadı alan bir kişi bu kanı kontrol ederek hareket etmelidir. Eğer bu kontrolü yapmadan kanı yutarsa abdest alması gerekir. Şafii mezhebine göre ise kan abdesti bozmaz.

⁷ Muhammed Emîn b. Ömer b. Abdilazîz el-Hüseynî ed-Dımaşkî İbn Âbidîn, *Reddü'l-muhtâr 'ale'd-dürri'l-muhtâr* (Lahor: Mektebetü Raşîdiyye, ts.), 1/462.

⁸ Feridü'd-Dîn Âlim b. Alâ ed-Dihlevî, *el-Fetâva't-Tatarhâniyye* (Mektebetü Hanefiyye, 2010), 1/245.

⁹ Kişi parmağında veya peçete de kan görürse bu kanın akıcı olup olmaması noktasında galibi zannına bakar. bkz. İbn Âbidîn, *Reddü'l-muhtâr 'ale'd-dürri'l-muhtâr*, 1/449.

¹⁰ el-Halebî, *Günyetü'l-mütemellî fi şerhi Münyeti'l-muşallî*, 132.